

Srđan Marjanović
ZAJEDNO
All you need is love

Urednik
Zoran Kolundžija

Dizajn korice
Dragan Stefanović

Copyright © Srđan Marjanović, 2025.
Copyright © IK Prometej, Novi Sad, 2025.

SRĐAN MARJANOVIĆ

ZAJEDNO

All you need is love

PROMETEJ
Novi Sad

Da li je dobrota najjače oružje koje na kraju uvek pobeđi?

Ovo je roman u kome je priča zasnovana na istinitim događajima. Svaka sličnost sa stvarnim junacima je namerna i lako se mogu prepoznati. Izmenjena su samo imena i pojedine situacije, radi kreativne slobode koja pripada autoru...

Četiri dana! To obično u svačijem životu ne znači mnogo. Ima ljudi kojima se ništa pametno i značajno ne dogodi godinama. Odrastaš. Upijaš svet oko sebe. Prilagođavaš se. Gledaš da prođeš što bolje. Zarađuješ. Pokušavaš da radiš ono što voliš. Uđeš u nekakvu kolotečinu i nehotice. Skupljaš informacije iz dostupnih medija. Od malena te uče šta je dobro, a šta loše. Neka iskustva stičeš i sam. Posle niza godina misliš da znaš, da si savladao „igricu“! Ti si sudija u tvom svetu. Teško menjaš stavove, jer ih i tvoji roditelji nisu menjali. Istorija te odavno naučila svemu, a onda se desi nešto i ti se „probudiš“!

1.

Da, ja sam Miloš Popović...

Tačnije, Miki. Retko me oslovljavaju po pravom imenu i prezimenu. Još u osnovnoj školi smo svi imali nadimke. Kraće je i lakše se pamti. Bavim se muzikom već gomilu godina. Prilično uspešno, rekao bih. Gitara, i to ona akustična, moj je instrument. Pevam i sviram. Sam. Ne treba mi bend. Počeo sam davno, još sedamdesetih. Svirao i električnu, osnivao grupe, borio se kao lav, ali na kraju sam ukapirao da su „kilava deca“, tamo gde je mnogo „babica“!

Teško je da sastaviš četiri čoveka koji će misliti isto! Uvek neko koči uz brdo! Muzičari su čudne biljke. Narcisi uglavnom, sebe vole najviše. Da ne pričam o tome kako su gotovo svi počeli sa muzikom zbog žena. Uostalom, zbog devojaka su propadale i države. Čast izuzecima, ima i takvih. Naravno da postoji i iskrena ljubav prema muzici, ili novcu. Ne, verovatno ni ja nisam drugačiji. Možda samo malo praktičniji. Možda emotivniji. Dosadilo mi je da radim za druge. Da nalazim poslove, pišem pesme, pevam i sviram. Teško ih je održati na okupu. Mislim na grupu. Ako još ni lova koju zarađujete nije

stimulativna, ostaviće vas na prvoj krvini. Čim neko ponudi bolju gažu, uz šaćicu slave, više nemate bend! Shvatio sam to odavno. Dakle, „uzdaj se u se’ i u svoje kljuse“! „Kljuse“ je, koliko znam, konj, ali je to u mom slučaju bila gitara, akustična, sa kojom sam „jahao“ godinama. Nekoliko albuma, desetine svirki i koncerata. Imao sam u onoj staroj velikoj zemlji i jednu zlatnu ploču, uz par srebrnih. Sad sam već pomalo umoran, a i godine su tu. Ne prihvatam više baš sve što mi ponude. Imam od čega da živim. Zaradilo se ponešto svih ovih godina, a ovo o čemu želim da vam pričam, ponovo me bacilo u „vatru“!

Javio mi se moj stari prijatelj Damir iz Sarajeva. Dugo se nismo čuli. I on je iz onog vremena dobre, velike Juge. Imao je nekad popularni bend u kome je pevala i njegova sestra. Kasnije se više proslavio kao producent i vlasnik jednog od prvih privatnih studija za snimanje muzike. Gotovo sve što je valjalo i dolazilo kao rokenrol iz Bosne, snimano je tamo. I on je poput mene, otkrio Dilana i Donovana nešto kasnije. Sad svira i peva svoje pesme uz akustaru sasvim sam. Baš me obradovao! Još kad je rekao da zove iz Minhena, gde sad živi, gde takođe ima studio, a uz njega i hotel, moja radost je bila još veća. Uvek sam se radovao kad neko iz te naše generacije uspe da napravi ozbiljne pare. Ako to bude kroz muziku, onda je aplauz još veći. Damir je zapalio iz Sarajeva tokom rata devedesetih. Ima, kaže, i firme u Americi i Los Anđelesu. Uspeo čovek! Bravo!

Pozvao me je da učestvujem na nekakvom koncertu u Trebinju. Republika Srpska. Ionako nisam imao ništa pametnije. Otišao sam. Otpevao. Bilo je lepo. Puno kolega. Divan grad. Ediju iz Opatije sam se najviše obradovao. Publika super. Dva

dana. Mislio sam da je to sve. Prošlo je od tada dva meseca. Telefon je zazvonio ponovo...

„Slušaj, stari! Trebaš mi! Ovo što radim sad je pravi festival! Hoću da učestvuju samo autori koji sami izvode svoje pesme. Jedan čovek i jedan instrument! Kao u Trebinju, ali mnogo ozbiljnije! Ti si 'oldtajmer', pamte te još iz Titovog vremena! Počeo si među prvima. Želim da se okupimo, kao na 'Subotici' nekada!“

„Dobro, prijatelju, a gde to sad organizuješ?“, pitao sam.

„U Zagrebu, dobri moj! Sve sam dogovorio sa *United Records*-om, najvećom diskografskom kućom na ovim prostorima. Odavno radim sa njima. Oni će pokriti troškove. Daju mi određene ruke. Objaviće albume nekolicini mojih 'pacijenata' koje sam snimio i producirao. Sve sam već organizovao. Ovih mlađih imam gomilu, trebate mi vi, matori – ti i Edi iz Opatije. Vas dvojica ste nekako i počeli ovo sa akustikom još pre pola veka. Vi ste već istorija, bez vas dvojice to ne ide! Edi mi je potvrdio, dolazi sigurno! On ti je više kod tebe tu, u Beogradu, nego kući u Hrvatskoj!“

„Čekaj, u kojoj sali to organizuješ?“, pitao sam pomalo zbunjeno.

„Pozorište je u pitanju, prijatelju! Nije ta naša muzika za hale sportova, ali snimiće sve to njihova televizija. Objavićemo kasnije i album uživo!“

Zagreb?! Tamo nisam svirao gotovo trideset godina! Nekako smo se totalno odvojili. Sbija i Hrvatska, kao pas i mačka. Komšije koje se ne vole! Pomislih, kako je prošla već gomila vremena od tog zadnjeg rata, a mi se jednako izbegavamo. Million puta sam slušao priče o automobilima sa BG tablicama,

kojima su razbijali šoferke na letovanju u Hrvatskoj. Pamtim one naše nesretne vaterpoliste, koje su pobacali u more tamo u Dalmaciji. Pa onda fudbalski navijači koji dočekaše one njihove u Novom Sadu! Oluja, Jasenovac! Jedni slave pobjedu, drugi tuguju. Katastrofa! Nema tu sreće izgleda. Zaista sam verovao da vreme leči sve, ali izgleda da u ovom slučaju to ne važi. Što je najzanimljivije, gledajući vesti i njihove i naše, vidljivo je da od ljubavi nema ništa. Političari sa obe strane su samo pogoršavali situaciju. Umesto da gledaju da nekako ispeglaju nesporazume i prošlost, činilo se da samo još više produbljuju jaz. Kao da smo još uvek u ratu! Sećam se kad su pre par godina na granici blokirali kamione koji dolaze sa robom iz Srbije. Svuda su nas minirali, gde god stignu! Nikada nećemo ući u tu Evropsku uniju, ako se oni budu pitali. Imao sam tamo i neke prijatelje. Ali vreme nas je sve nekako udaljilo umesto da nas zbliži. Pre rata sam nekoliko puta pevao na večeri šansone na Zagrebačkom festivalu. Bio sam u kući kod Arsena, kod Zvonka Špišića i kod Miše Kovača. Pio sam kafu sa Draženom Vrdoljakom... Da, ali to je bilo pre rata!

„Jesi li ti siguran“, pitao sam, „da je pametno da mene iz Beograda zoveš u Zagreb?“

„Daj, stari, ne mračni! Obična raja je ovde sasvim okej! Neće ti faliti dlaka sa glave. Nemoj sad da dramiš! Bilo bi mi krivo da ovo prođe bez tebe! Ti si jedan od 'pionira'. Ima i tamo ljudi koji te vole! Ti bar nisi nacionalista! Znam da te baš briga za politiku!“

„Damire, priča ti je divna, ali ne verujem da je za mene pametno da se tamo pojavim. Nas Srbe ne vole generalno! Nije važno ko si i čime se baviš.“

„Čuj, prijatelju, ako je zbog para, možda mogu da izboksumem i neku lovu za tebe! Svi sviraju bez honorara! Nema takmičenja! Moraš da dođeš! Hoću ovo da pravim svake godine! Imaš čitavih mesec dana da se pripremiš, mada znam da tebi pripreme ne trebaju! *All you need is love* je naziv festivala! Možda ćemo to praviti i u drugim gradovima u regionu! Vreme je da se volimo!“

„Ne znam šta da ti kažem, družo“, dvoumio sam se. „Lova nije problem, ali...“

„Samo mi potvrdi termin porukom na telefonu i to je dovoljno. Ne miniraj priču. Evo, Edi mi upravo piše. Definitivno dolazi! Pita da li i ti stižeš.“

Razmišljao sam. Nisam voleo svirke na kojima ljudi iz publike dobacuju zlorade komentare. Iako se ovim poslom bavim već mnogo godina i oguglao sam na sve, nikad mi nije svejedno dok pevam. Često bi me dekoncentrisao i običan razgovor sa partera, a kamoli nešto gore. Znao sam i da prekinem pesmu, dok žamor ne utihne. Nisam mogao ni da zamislim šta bi me čekalo u Zagrebu. A onda, čuo sam svoj glas! Kao da je neko drugi govorio umesto mene.

„Dobro, doći ću!“

Rekao sam Nini da ću ići na festival. Odmahivala je glavom perući sudove. Nas dvoje živimo već par godina zajedno. Oboje smo prošli kroz svoje brodolome. Meni je umrla žena, a nju je trudnu, pre više od dvadeset godina, ostavio dasa koga je volela. Znači, isto kao da je i on umro! Imam dva sina, a ona ćerku. Sva deca su odavno odrasla i otišla svojim putem. Kad je Ana umrla, u velikoj kući na Voždovcu ostali smo Moki, moj pas rotvajler, i ja. Nekoliko godina je prošlo u tišini i osa-

mi. Muzika i gitara su pomogli. Mislio sam da ljubav više ne postoji u mom životu, da je prekasno da ponovo zakuca na moja vrata. Onda se pojavila Nina.

„Nećeš valjda da ideš“, rekla je. „Nije ti to Trebinje! Oni nas ne vole, Miki! Samo ćeš se sekirati kad počnu da ti dobacuju. Vidiš da otkazuju koncerte našim pevačima! Možeš i batine da dobiješ! Sigurna sam da na radiju u Zagrebu nema tvojih pesama. Ne puštaju oni nikoga iz Srbije. To samo mi, glupanderi, slušamo ovde njihove pesme!“

„Nemoj još i ti da me sekiraš“, dvoumio sam se. „Obećao sam čoveku! Sad je gotovo. Preživeću nekako. Neće me valjda ubiti.“

Nasmejah se posle ove rečenice. Osećao sam nekakvu gorčinu u ustima. Pomislih da možda previše paranoišemo. Znam ljude koji idu na letovanje tamo. Neki imaju gorka iskustva, ali neki pričaju i lepe stvari. U svakom slučaju, sad je kasno da se predomislim. Uostalom, neke od naših pevačica narodne muzike tamo prolaze dobro! Doduše zovu ih „cajke“, ali klubovi i prostori u kojima nastupaju su obično puni.

Na društvenim mrežama sa telefona, koje i nehotice svi listamo svakodnevno, posle par dana, pojaviše se objave o festivalu. Damir očigledno nije gubio vreme. Nisu to bile obične informacije sa privatnog profila. Sve objave su bile sponzorisane! Ovo definitivno nije bila „seoska zabava“. Spisak učesnika je bio vidljiv na sajtu *United Records*, kao i u postovima koje su objavljivali. Dvadesetak imena. Sve kantautori. Neke ljude sam znao. Edi na kraju spiska. Neposredno pre njegovog, stoji moje ime. Edi je bio ozbiljniji i poznatiji „igrač“ od mene. Mislim da ima i koju godinu više. Sedamdestih je imao veoma

popularan rok bend. Pored svakog imena, napisan je i naziv grada iz koga neko dolazi. Očigledno su nas dvojicu, kao najiskusnije, ostavili da završimo to festivalsko veče. Ja sam bio jedini iz Beograda. Video sam ime prijatelja iz Podgorice. Znao sam i momka koji dolazi iz Slovenije. Iz Hrvatske je bilo njih nekoliko. Prepoznao sam prezime starog šansonjera iz Zagreba sa kojim sam nastupao još pre rata na večerima šansone. Pored Damira, koji dolazi iz Bosne, tačnije iz Sarajeva, znao sam i Suada iz istog grada. Ostala imena su mi bila nepoznata.

Firma *United Records* mi nije bila nova. Saradivao sam svojevremeno sa tim izdavačem. Tačnije sa njihovom ekspoziturom u Beogradu. Pre nekoliko godina su objavili jedan moj album. Bili su korektni. Samo je to bilo više namenjeno tržištu u Srbiji. Pitanje je, da li je CD uopšte bio u prodaji u Hrvatskoj? Nikad nisu ni predložili promociju u Zagrebu. Svi smo izbegavali da pitamo zašto nas nema u glavnom gradu Hrvatske, mada smo odgovor već znali.

Ne, ja nisam plašljiv tip. Daleko od toga. Svašta se dešavalo tokom tih pedesetak godina, koliko se ozbiljno bavim ovim poslom. Potezali su i pištolje tamo gde sam nastupao. Tuča i pijanih ljudi u publici bilo je bezbroj. Razni predmeti bi ponekad doletali na binu. Od malih meda i igraćaka, pa sve do flaša i druge ambalaže. Sva sreća, aplauza je uvek bilo najviše. To jedino i pamtiš. Puno dobrih ljudi. Loših, relativno malo. Neprijatnosti izbegavaš i zaboravljaš. Politika i ratovi su već nešto drugo. Nema veze što tebe to ne zanima! Ne možeš im pobeći! Naći će te ovako, ili onako! Nisam učestvovao ni u jednom ratu kad se raspadala ona stara dobra zemlja. Ratovali smo sa svima! Od šest republika, samo je Crna Gora ostala

sa nama. Nažalost, samo na kratko. Nekako sam eskivirao mobilizaciju. Imao sam utisak da u drugim republikama nisu razumeli srpske motive. Milošević, nekadašnji predsednik, pošto-poto je hteo da zaustavi raspad Jugoslavije, misleći da radi „pravu stvar“. Drugima je to bilo „silovanje“! A onda je NATO došao da nam „objasni“. Padale su bombe po Beogradu. Trideset godina kasnije, još uvek gledam ruševine u Ulici kneza Miloša u centru Beograda. Mogli su to da srede odavno. Kao da namerno stoje tu, da ne zaboravimo. Naravno da znam da su bombe padale i po Hrvatskoj, Sarajevu, Prištini. Kad pogine neko tvoj, ti više ne razmišljaš ko je u pravu. Svejedno gde si! Onda samo mrziš!

Valjda je dosta. Odlučio sam. Pa to je izazov! Izvodi se samo jedna pesma! Probaću da je odsviram i otpevam najbolje što znam, pa šta bude!

„Miki, nećeš valjda svojim kolima u taj Zagreb?“, pitala je Nina. „Znaš i sam šta se dešava sa srpskim tablicama u Hrvatskoj. Pa niko od mojih ne ide tamo na more već više od trideset godina.“

„Sve znam, ljubice!“ (Nije reč o cveću, tako sam je oslovljavao tepajući, umesto onog „ljubavi“, što mi je već bilo izlizano.) Nastavio sam:

„U pravu si! Sve vreme razmišljam upravo o tome. Avion mi neće platiti. Ne mogu da rizikujem da mi demoliraju auto na parkingu. Ići ću najverovatnije kombijem. Ranije sam tako išao za Trebinje i Sarajevo. Ima firma čiji vozač dolazi da te pokupi. Isto tako te voze do lokacije hotela kad stignete u Zagreb. Ne moraš da se mlatiš taksijem i čekanjem. To je najbolje, nema gužve, samo nekoliko putnika. Vozila su komforna, super opremljena i voze te direktno na željenu adresu.“

„Možda ti je to stvarno najbolje!“ Nina je već stavljala džezvu za kafu na šporet. Vreme prolazi brzo. Znao sam datum odlaska u Zagreb. Rezervisao sam povratnu kartu. Sve ukupno ostajem tri dana. Okej, shvatiću to kao avanturu. Imam sedam gitara. Pet akustičnih i dve električne. Odmeravao sam ih svakodnevno. Crnu mat „Ariu“ sam nabavio poslednju. Najviše sam svirao na „Hohner“ beloju ozvučenoj gitari. Navikao sam na nju, ali „Aria“ još nije imala svoje vatreno krštenje. Biću u crnoj garderobi, a uz to paše moja nova „blekica“! Ima i displej sa štimerom ugrađenim u korpus. Nina je pokazala prstom na plavi sako sa printom leoparda, koji smo nedavno doneli iz Italije. Voleo sam da se lepo obučem. Pogotovo kad izlazim na scenu. Nisam od onih koji smatraju da se rokenrol svira samo u „T“ majicama, kratkih rukava. Publika koja plati kartu za tvoj koncert, treba i da dobije nešto za svoj novac. Neće samo da sluša, hoće i da gleda. Drugo, ja poštujem ljude koji dođu na moj nastup i ne želim da im sviram u „pidžami“, ili potkošulji. Nonšalantnost mi je zanimljiva samo kod kuće, a za binu treba da se spremiš! Treba da sijaš, da dominiraš, ili da bar skupo izgledaš! Moraš da se razlikuješ.

2.

Ja, Nina Glišić...

Gledam onog mog Mikija kako se uzvrpoljio kad mu je zvonio mobilni. Taj Damir, Sarajlija i pečalbar ga je uznemirio. Kakav Zagreb? Šta će tamo? Kao da ne može da svira ovde po Srbiji? Samo što on sve manje želi te nastupe uopšte. U Novom Sadu je pevao poslednji put pre dva meseca. Ima Miki i godina, ali još uvek dobro izgleda. Snimili su prošle godine i dokumentarni film o njemu. Šta mu treba to da ga izblamiraju tamo u Zagrebu? Ne vole nas oni! Nikad sa njima nismo imali sreće. Moje rođake su proterali iz Osijeka. Jedva su živu glavu izvukli! Roditelji su im ostali tamo. Ne zna se ni gde su im grobovi. Izgoreli zajedno sa kućom. Vidim da je navalio da ide. Naučila sam da ne vredi da mu se suprotstavljam kad nešto odluči. Ponekad i posluša ono što kažem, ali u krupnim stvarima mora biti po njegovom! Po mom je eventualno ono što ćemo jesti za ručak. Ovo mu je izgleda važno.

„Nećeš valjda svojim kolima u taj Zagreb?“, pokušala sam da ga nekako zaustavim. Odgovorio je sa osmehom, upotrebivši opet ono svoje „ljubičice“! Ne znam uopšte otkud mu